

Брюксел, 17 декември 2025 г.
(OR. en)

16978/25

ENV 1410
COMER 193
MI 1078
ONU 100
SAN 854
IND 632
DELECT 199

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 17 декември 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: C(2025) 8844 final

Относно: ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА
от 17.12.2025 година
за изменение на Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския
парламент и на Съвета по отношение на продукти с добавен живак,
които са предмет на забрана за производство, внос и износ

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2025) 8844 final.

Приложение: C(2025) 8844 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.12.2025 г.
C(2025) 8844 final

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 17.12.2025 година

**за изменение на Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета
по отношение на продукти с добавен живак, които са предмет на забрана за
производство, внос и износ**

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

Политическият и правният контекст на настоящия делегиран регламент се състои от политиката и законодателството на ЕС относно живака и Конвенцията Минамата относно живака (наричана по-долу „Конвенцията Минамата“ или „Конвенцията“)¹.

Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака

Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. относно живака и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1102/2008 (наричан по-долу „Регламентът относно живака“)² е основният инструмент на правото на Съюза: i) за регулиране на употребата на живак и живачни съединения (наричани по-нататък „живак“), включително в продукти с добавен живак (наричани по-нататък „ПДЖ“)³, и ii) за транспониране в правото на ЕС на Конвенцията Минамата и правно обвързващите решения, приети от Конференцията на страните (наричана по-долу „КС по Конвенцията Минамата“).

Регламентът относно живака има за цел да защити човешкото здраве и околната среда от антропогенни емисии и изпускания на живак, като при това обръща внимание на целия жизнен цикъл на живака от първичния му добив до окончателното обезвреждане на отпадъците, съдържащи живак. Регламентът беше разработен и приет като средство за преследване и изпълнение на крайната цел на политиката на ЕС относно живака, т.е. постепенно преустановяване с течение на времето на употребата на живак. Тази цел беше ясно посочена в стратегията на ЕС относно живака от 2005 г.⁴, преразгледана през 2010 г.⁵, в която Съюзът се призовава да предприеме мерки, наред с другото, за намаляване на употребата на живак чрез намаляване на предлагането и търсенето.

Като последващи действия във връзка със стратегията на ЕС относно живака Съветът на Европейския съюз заключи следното по отношение на употребата на живак в продукти:

„Използването на продукти, съдържащи живак, следва да се преустанови напълно по възможно най-бърз начин, когато съществуват надеждни алтернативи, като крайната цел е постепенно да се преустанови използването на продукти, съдържащи живак, отчитайки надлежно техническите и икономическите обстоятелства и необходимостта от научноизследователска и развойна дейност.“⁶

---

¹ Текстът на Конвенцията Минамата може да бъде намерен тук: <https://www.mercuryconvention.org/en/about>

² ОВ L 137, 24.5.2017 г., стр. 1.

³ Съгласно член 2, точка 4 от Регламента относно живака понятието „продукт с добавен живак“ се определя като продукт или компонент на продукт, който съдържа целенасочено добавен живак или живачно съединение.

⁴ Съобщение на Комисията — Стратегия на Общността относно живака, COM(2005) 20 final, 28.01.2005 г.

⁵ Съобщение на Комисията във връзка с прегледа на стратегията на Общността относно живака, COM(2010) 723 final, 7.12.2010 г.

⁶ Заключения на Съвета *Преглед на стратегията на Общността относно живака*, 3075-то заседание на Съвета по околна среда, Брюксел, 14 март 2011 г.

В член 5 и приложение II към Регламента относно живака се разглеждат ПДЖ. По силата на член 5, параграф 1 се забраняват износът, вносът и производството в Съюза на ПДЖ, посочени в приложение II, считано от датите на постепенно извеждане от употреба, определени в приложението. Като изключение, в съответствие с член 5, параграф 2, забраната не се прилага за ПДЖ, които са от съществено значение за гражданската защита и за военни цели, които се използват за научни изследвания, калибриране на инструменти или имат употреба като референтен стандарт.

ПДЖ, посочени в приложение II към Регламента относно живака, са продукти, за които съществуват технически и икономически осъществими безживачни алтернативи и които, както е посочено в съображение 14 от преамбюла на същия регламент, представляват значителен дял от употребата на живак в рамките на Съюза и в световен мащаб.

Що се отнася до взаимодействието между Регламента относно живака и Конвенцията Минамата относно ПДЖ, член 20 от посочения регламент оправомощава Комисията да приема делегирани актове за изменение, наред с другото, на приложение II към него, за да го приведе в съответствие с решенията, приети от КС по Конвенцията Минамата. Такова оправомощаване може да се прилага само ако Съюзът подкрепи съответното решение на КС по Конвенцията Минамата посредством решение на Съвета, прието съгласно член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). **Поради това правното основание за настоящия делегиран регламент е член 20 от Регламента относно живака.**

Конвенция Минамата относно живака

Конвенцията Минамата влезе в сила на 16 август 2017 г. и до момента е ратифицирана от Европейския съюз⁷ и 151 държави, включително всички държави — членки на ЕС. Конвенцията Минамата е основната международна правна рамка, с която се цели защитата на здравето на човека и околната среда от антропогенни емисии и изпускания на живак във въздуха, водата и почвата. Също както Регламента относно живака тя обхваща целия жизнен цикъл на живака — от първичния му добив до обезвреждането на отпадъците, съдържащи живак.

С тази конвенция също така се въвежда забрана за производство, внос и износ (член 4, параграф 1), приложима за ПДЖ, изброени в приложение А (част I) към нея. Тъй като Съюзът изигра важна роля за оформянето на разпоредбите на Конвенцията Минамата, включително онези, които се отнасят до ПДЖ, списъкът на съответните продукти до голяма степен отразява списъка на ПДЖ, съдържащ се в приложение II към Регламента относно живака.

Съгласно член 4, параграфи 4, 7 и 8 от Конвенцията Минамата, приложение А към нея трябваше да бъде преразгледано не по-късно от пет години след влизането в сила на Конвенцията, като се вземат предвид предложенията на страните за изменения, както и информацията, предадена относно ПДЖ и наличните технически и икономически

---

⁷ Решение (ЕС) 2017/939 на Съвета от 11 май 2017 г. за сключване от името на Европейския съюз на Конвенцията Минамата относно живака (ОВ L 142, 2.6.2017 г., стр. 4).

осъществими безживачни алтернативи, заедно с данни за свързаните с тях рискове и ползи за околната среда и човешкото здраве.

Решение за изменение на приложение А (част I) към Конвенцията Минамата

Предвид датата на влизане в сила на Конвенцията и член 4, параграфи 4, 7 и 8 от нея, се очакваше страните по нея да приемат решение за изменение на приложение А към Конвенцията на четвъртото и петото заседание на КС по Конвенцията Минамата (КС4, 21—25 март 2022 г. и КС5, 30 октомври—3 ноември 2023 г.).

Във връзка с това на 31 март 2020 г. Съюзът предаде на секретариата на Конвенцията Минамата информация за редица ПДЖ и наличните за тях технически и икономически осъществими безживачни алтернативи в съответствие с член 4, параграф 4 от посочената конвенция. След това на 30 април 2021 г. Съюзът представи на секретариата официално предложение за изменение, наред с другото, на част I от приложение А към Конвенцията Минамата в съответствие с член 4, параграф 7 от посочената конвенция⁸. Освен това две други официални предложения за изменение на част I от приложение А бяха отправени от: i) региона на Африка и ii) Швейцария/Канада.

С оглед на тези три официални предложения с Решение (ЕС) 2022/549 на Съвета⁹ и Решение (ЕС) 2023/2417 на Съвета¹⁰, приети съгласно член 218 параграф 9 от ДФЕС, Съюзът реши на четвъртото и петото заседание на КС да подкрепи решение за изменение на част I от приложение А към Конвенцията Минамата.

По време на четвъртото заседание на КС страните приеха решение¹¹ за изменение, наред с другото, на част I от приложение А чрез добавяне на следните осем нови ПДЖ с дата 31 декември 2025 г. като приложима дата за постепенно извеждане от употреба.

Вписването на четири нови ПДЖ (и съответните им дати за постепенно извеждане от употреба) обаче беше отложено за петото заседание на КС, тъй като не беше постигнато споразумение относно съответните им дати за постепенно извеждане от употреба. В това число влизат „мостове с висока точност за измерване на загуби и капацитет и високочестотни радиочестотни комутатори и релета в контролни и регулиращи прибори, с максимално съдържание на живак от 20 mg на мост, комутатор или реле, с изключение на използваните за научноизследователски и развойни цели“ (наричани по-нататък „специални комутатори и релета“).

---

⁸ Решение (ЕС) 2021/727 на Съвета от 29 април 2021 г. относно предаването, от името на Европейския съюз, на предложения за изменение на приложения А и Б към Конвенцията Минамата относно живака по отношение на продукти с добавен живак и производствени процеси, при които се използват живак или живачни съединения (ОВ L 155, 5.5.2021 г., стр. 23).

⁹ [Решение \(ЕС\) 2022/549 на Съвета от 17 март 2022 година за позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз във втората част на четвъртото заседание на Конференцията на страните по Конвенцията Минамата относно живака по отношение на приемането на решение за изменение на приложения А и Б към посочената Конвенция](#), ОВ L 107, 6.4.2022 г., стр. 78—79.

¹⁰ Решение (ЕС) 2023/2417 на Съвета от 23 октомври 2023 г. относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на петото заседание на Конференцията на страните по Конвенцията Минамата относно живака във връзка с приемането на решение за изменение на приложения А и Б към посочената конвенция, ОВ L, 2023/2417, 6.11.2023 г.

¹¹ Решение МС-4/3: *Преглед и изменение на приложения А и Б към Конвенцията Минамата относно живака*, 25 март 2022 г.

На петото заседание на КС страните успяха да постигнат споразумение, което доведе до приемането на решение¹² за добавяне на пет категории лампи, съдържащи живак, както и батерии, „специални комутатори и релета“ и козметични продукти в част I от приложение А към Конвенцията Минамата, включително приложимите дати за постепенното им извеждане от употреба.

При преразглеждането на Регламента относно живака¹³ това решение се транспонира в приложение II към същия регламент, с изключение на „специалните комутатори и релета“, тъй като те все още влизаха в обхвата на освобождаване съгласно Директива 2011/65/ЕС относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (наричана по-нататък „Директивата за ООВ“)¹⁴, а определеният в част I от приложение А (вписването за комутаторите и релетата) към Конвенцията краен срок беше 31 декември 2025 г.

Срокът на приложимите освобождавания съгласно Директивата за ООВ (освобождаване 16 в приложение IV) обаче е изтекъл. С изтичането на срока на тези освобождавания посочените „специални комутатори и релета“ вече са забранени за пускане на пазара в съответствие с Директивата за ООВ. Тъй като пускането на пазара не включва производството и износа на ПДЖ, добавянето им в приложение II към Регламента относно живака гарантира взаимното допълване между посочения регламент и Директивата за ООВ, както и правилното транспониране на Конвенцията Минамата в правото на ЕС, така че да се обхванат производството, вносът и износът.

2. КОНСУЛТАЦИИ ПРЕДИ ПРИЕМАНЕТО НА АКТА

Между 24 и 28 ноември бяха проведени писмени консултации по текста с експертната група по живака (ЕГЖ), създадена като неформална експертна група на Комисията, за да подпомага, наред с другото, изготвянето на делегирани актове, като не бяха получени коментари, които да наложат промени в делегирания акт.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

В съответствие с член 20 от Регламента относно живака делегираният регламент има за цел да приведе Регламента относно живака в съответствие с Решение МС-4/3 на КС по Конвенцията Минамата: *Преглед и изменение на приложения А и Б към Конвенцията Минамата относно живака*

Съответно по силата на член 1 от настоящия делегиран регламент следният продукт с добавен живак се включва в част А от приложение II към Регламента относно живака с датата за постепенно извеждане от употреба 31 декември 2025 г.:

---

¹² Решение МС-5/4: *Изменения на приложения А и Б и осъществимостта на безживачни алтернативи за производствените процеси, изброени в приложение Б*, 23 ноември 2023 г.

¹³ Регламент (ЕС) 2024/1849 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака по отношение на денталната амалгама и други продукти с добавен живак, за които се прилагат ограничения за износ, внос и производство (ОВ L, 2024/1849, 10.7.2024 г.).

¹⁴ Директива № 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (ОВ L 174, 1.7.2011 г.).

мостове с висока точност за измерване на загуби и капацитет и високочестотни радиочестотни комутатори и релета в контролни и регулиращи прибори, с максимално съдържание на живак от 20 mg на мост, комутатор или реле, с изключение на използваните за научноизследователски и развойни цели.

По този начин с настоящия делегиран регламент в част А от приложение II към Регламента относно живака се въвежда следното вписване за ПДЖ:

- нова точка 2а за мостове с висока точност за измерване на загуби и капацитет и високочестотни радиочестотни комутатори и релета в контролни и регулиращи прибори, с максимално съдържание на живак от 20 mg на мост, комутатор или реле, с изключение на използваните за научноизследователски и развойни цели.

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 17.12.2025 година

за изменение на Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на продукти с добавен живак, които са предмет на забрана за производство, внос и износ

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. относно живака и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1102/2008¹, и по-специално член 20 от него,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с член 5 от Регламент (ЕС) 2017/852 износът, вносът и производството в Съюза на продуктите с добавен живак, изброени в приложение II към посочения регламент, са забранени, считано от датите, посочени в същото приложение Забраната не се прилага за продуктите, които са от съществено значение за гражданската защита и военните цели, както и за продуктите за проучване, за калибриране на уреди и апарати или за употреба като референтен стандарт.
- (2) Конвенцията Минамата относно живака (наричана по-нататък „Конвенцията“) беше сключена от Съюза с Решение (ЕС) 2017/939 на Съвета² и влезе в сила на 16 август 2017 г. С член 4, параграф 1 от Конвенцията се забраняват износът, вносът и производството на продукти с добавен живак, изброени в част I от приложение А към посочената конвенция, след датата за постепенно извеждане от употреба, определена за тези продукти. В член 4, параграф 8 от Конвенцията се изисква Конференцията на страните по Конвенцията („КС“) да преразгледа приложение А към Конвенцията не по-късно от пет години след датата на влизането ѝ в сила.

---

¹ ОВ L 137, 24.5.2017 г., стр. 1.

² Решение (ЕС) 2017/939 на Съвета от 11 май 2017 г. за сключване от името на Европейския съюз на Конвенцията Минамата относно живака (ОВ L 142, 2.6.2017 г., стр. 4).

- (3) На своето пето заседание, проведено между 30 октомври и 3 ноември 2023 г., КС прие Решение МС-5/4³ за изменение на част I от приложение А към Конвенцията, с което в посоченото приложение се включват пет категории лампи, съдържащи живак, батерии, мостове с висока точност за измерване на загуби и капацитет и високочестотни радиочестотни комутатори и релета в контролни и регулиращи прибори, с максимално съдържание на живак от 20 mg на мост, комутатор или реле, с изключение на използваните за научноизследователски и развойни цели, както и козметични продукти и се уточняват приложимите дати за постепенното им извеждане от употреба. Това решение беше подкрепено от Съюза с решения (ЕС) 2022/549⁴ и (ЕС) 2023/2417 на Съвета⁵.
- (4) За да се приведе Регламент (ЕС) 2017/852 в съответствие с Решение МС-5/4, е необходимо в част А от приложение II към посочения регламент да бъдат включени следните продукти с добавен живак: мостове с висока точност за измерване на загуби и капацитет и високочестотни радиочестотни комутатори и релета в контролни и регулиращи прибори, с максимално съдържание на живак от 20 mg на мост, комутатор или реле, с изключение на използваните за научноизследователски и развойни цели.
- (5) Поради това Регламент (ЕС) 2017/852 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложение II към Регламент (ЕС) 2017/852 се изменя съгласно приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

---

³ Решение МС-5/4: *Изменения на приложения А и Б и осъществимостта на безживачни алтернативи за производствените процеси, изброени в приложение Б*, 23 ноември 2023 г.

⁴ Решение (ЕС) 2022/549 на Съвета от 17 март 2022 г. за позицията, която да се заеме от името на Европейския съюз във втората част на четвъртото заседание на Конференцията на страните по Конвенцията Минамата относно живака по отношение на приемането на решение за изменение на приложения А и Б към посочената Конвенция (ОВ L 107, 6.4.2022 г., стр. 78). <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/549/oj>.

⁵ Решение (ЕС) 2023/2417 на Съвета от 23 октомври 2023 г. относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на петото заседание на Конференцията на страните по Конвенцията Минамата относно живака във връзка с приемането на решение за изменение на приложения А и Б към посочената конвенция, (ОВ L, 2023/2417, 6.11.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2417/oj>).

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 17.12.2025 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN